

Discursus Prædicabiles, Sive Viridarium Sacrarum Concionum

Paoletti, Agostino

Coloniae, 1677

Dominica Pentecostes. Paraclitus autem Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, & suggeret vobis omnia, quæcunque dixero vobis: Non turbetur cor vestrum, neque ...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55660)

DOMINICA PENTECOSTES.

Paracletus autem Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, & suggeret vobis omnia, quaecunque dixerit vobis: Non turbetur cor vestrum, neque formidet.

Joan. cap. 14.

ARGUMENTUM.

Spiritus Sanctus consolatur personas afflictas, opera imperfecta complet, ac pusillanimes animat.

CUM hoc mane excellentiam Spiritus Sancti, cujus sancta Ecclesia hodie incredibili jubilo festum celebrat, & descensum e caelo super collegium Apostolicum commemorat, vobis demonstrare debemus, cujus gratiam stylo Bernardi, facundia Ambrosii, eloquentia Chrysostomi, ingenio Augustini, doctrina Gregorii, energia Pauli, ad minus lapideum Hieronymi aut pretiosorem, gemmam exquisitiorum, ut eo percussendo meum peccatum poenitentiam, quo ostendam quam gravem mihi sit negotium tam difficile, quod omnem virtutem humanam superat, impetrare oportet. Sed N. quoniam lingua mortalis arguere non potest, illud vel ob excellentiam nominis, vel ob incomprehensibilitatem substantiae, aut aternitatem personae assumere non veretur? quoniam facunda eloquentia petoratura, vel de processione incommensurabili, vel de proprietatibus incomparabilibus, aut de attributis divinis innumerabilibus, ac infinitis in omni genere perfectionum, & excedentibus capacitate intellectus creati non confunderetur? Quod dicitur Divus Hilarius: De Spiritu Sancto, nec carere oportet, nec loqui necesse est: sed sciri a nobis, necesse est, quia de Patre, & Filio auctoribus scriptum est. Et quidem puto an sit non esse, veritas, quoniam, quandoquidem doantur, accipiuntur, & sciri debent.

ritu, qui velut dator omnium honorum animas nostras gratis dicit, velut lux caliginosas umbras ignorantiae pellit, velut pluvia fertilitatem intellectus humani fecundat, velut radius mineras nostrorum cordium penetrat, verba mihi agenda sunt. De illo loqui debeo, qui juxta Beatum Valentinorum Paulem, operatur omnia in omnibus. B Thom 2 Vil conc 2 in die Pentecostes. fol. 226. col. 1. est paracletus, patronus, Doctor, custos, advocatus, & auditor.

Illam personam extollere paro, quae per actum voluntatis ex Patre, & Filio procedit, & in consistorio sanctissimae Trinitatis tertiam personam constituit; illam, quae est ardor, quo Pater & Filius amores se inflammant; illam, quae est nodus, quo Pater & Filius dulciter se stringunt; illam, quae est nexus, quo Pater & Filius indissolubiliter colligantur. De illo Spiritu, qui est lingua, ignis, focus, lux, dux, donum, digitus, flamma, amor, pluvia, fons, ventus, radius, aura, focus, qui creat, conservat, regit, ducit, fovet, condit, purificat, inflammat, illuminat, refrigerat, laetificat, sanat, solidat, renovat, vivificat, orationem instituit mihi incumbit: N. mihi potius obstupescendum, admirandum, tacendum, adorandum esse agnosco; sed ne devotam attentionem auditorum defraudem, solum Spiritum Sanctum hoc die Pentecostes e caelo venisse ut consolaretur, ut compleat, roborer, dicam. Ne dilectissimi discipuli ob meum abutim desolemini, Paracletus autem Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo: ut in scientiis litis totaliter

perfe-

perfecti, ille vos docebit omnia; ut omnis timor à vobis abigatur, & corda vestra aimentur, ac erigantur, Pater æternus Spiritum Solatorem vobis amandavit, Non turbetur, ait Beatus Simon à Cal-

storum delictorum corda suspiris gratiis, & oculos lacrymis inundantes videbat, Cetero- um dixisse, mentem expurgite, lacrymas m- tite; Misit enim vobis Spiritum paracletum. Cui- sit amor, etiam muliens est, quia amor non docet. Mox ergo, ut hodiernus dicit illi, in magister capella Apollolis muliens Paradi- melos exquiritum, sonos suos viliimos acta deli- simis odanis replentes insonuit. Fæctus est re- pente de celo sonus: huic mulica accinit Dnus P. Augullinus; Et bene Spiritus paracletus à Christo discipulis promittitur, ut eos consolatur ter- rer omnes tribulationes quas pro Christi erant con- fessione passuri.

4. Vetum priusquam discursum aggrediamur, illud, quod narrat Plinius, & Diodorus, vos ad- monere non desinam. Nautæ dum vaporem cer- nunt, qui postea migrat in ignem, serenitatem actis, undarum pacationem, maris tranquillita- tatem augurantur; Dum ergo Spiritus Sanctus transformatus in figuram ignis: Ignis vibrantis luminis, cur serenitatem veltorum vuluam, tranquillitatem cordium, quietem attentionis non prædicam? vos devoti N. ne meum progno- sticum sit fallax agere, & incipio.

PARS PRIMA.

Paracletus autem Spiritus Sanctus, &c. Quid Spiritus Sanctus appareret in forma linguarum Lingua figuram detulit; My- sterio non caret. Forlan se esse datorem facun- dia, is, qui mysteria fidei, ac excellentiam Dei deprecant, denotare voluit: Venit, ait Salme- ton, in formam linguæ, & docuit loqui Apostolos, & prædicare magna Dei. Et D. Gregorius Papa:

6. Pater Theologi, in divinis Spiritum Sanctum à Patre, & Filio per virtutem spiratorum spirati docent. Ego hinc eadem virtus persona spirata reperitur? quæro; Si vos arguam, cum virtus spirativa dicat aliquam perfidiam nem reperit in Patre, & Filio, que non hinc Spiritu Sancto, adeoque Spiritum Sanctum non esse æque perfectum, ac Patrem & Filium quod tamen est falsum iuxta Theologiam Divi Athanasii; Et in hac Trinitate nihil prius, ut posterior, nihil majus, aut minus, sed ita ut Persona coæternæ sunt, & coequalit, dicuntur, & deoque prout reverè certissimum est, & à tem- ne negari potest, eandem virtutem in tribus per- sonis indivisum reperiri dicendum est. Num Pa- ter, & Filius, & dum Spiritus Sanctus per hæc virtutem producunt ad intra? scire vellem: Res- pondere poteritis potentiam, aut virtutem spir- rativam in primâ & secundâ persona esse acti- vam, in tertîa passivam, prout de generatione re- specta Patris, & Filii docent post D. Thoma. ac Ægydium plures: Ego nihilominus, quod præ- esto non spinet ad intra, eum tamen paterni spi- rare ad extra, in cordibus turbatis produco, & in lætitiis, pectoribus afflictiis causari do solentem, & cum id sit proprietatis particulæ Spiritus Sancti, & sic canit Ecclesia: Consolator optime, dolenti huius animæ, dulce refrigerium, in labore roboris, in æstu temperies, in fletu solatium. Idem restatur Epi- bus Emilienis, Salvatorem sic discipulis ebra- bitum suum desolatos alloquenteem introductis: Dolentis (inquit) quia non semper vobiscum corpore- liter maneo, & quia hæc mea verba, mea consola- toria præsentiam subtrabo vobis; sed vestre carissimæ, quia mea vice. Eius mox nomine magis consolatur. & Doct. sapiensissimè dicitur vobis: Ille vos consolatur 7. Hebræis annis quinquagesimus maximo in- bino, ac gaudio universalè, ut è Levitico eruitur, tradit.

Præterea Spiritus Sanctus, quia nimirum, quos replevit, de se protinus loquentes facit. Et ille eruditus, ut sine illius virtute omnem linguam habuitientem ostenderet, illius assistentiam sic postulans cecitavit.

Spiritus alme veni sine te non dicere unquam, Munera da linguæ, qui das in munere linguas. Et ego errare me non credo, si idè eum in forma compari ille linguarum dixerim, ut quot sunt flores terræ, quot frondes plantis, quot atomi æri, quot arena littori, quot guttæ mari, quot stelle celo, tot debere esse linguas, quæ effectus in cordibus Apostolorum caulatos (quorum unus est, quod dum ob discessum magistri inæterent, ac desolati essent, cum proprium Spiritui S. sic consolari afflicti, & acerbitatem dolorum, corda humana mollia affligentium temperare) solatio affecti fuerint. Ulisses domo paternâ abstrusus, Penelopi dilectæ suæ consorti Demodocum musicum excellentissimum, ut cantus suavitate, & harmoniâ soni dolorem ex abitu amati mariti haustum leviret, reliquit. Eundem ob finem Agamemnon Clitemnestræ Democritum reliquit. Redemptor noster altra subiens Apo-

B. Sim. de Gas. in ref. Diodor. Sic lib. 4. hystor.

Salmer. scol. 4. P. Greg. 11. Dns. ca. 4.

Alb. Pano- vinius in prefat. 1. 1.

Enstat. in Hom. 1. 1. ad

transfigebatur: Hinc cum annum jubilai, quo
 quiescebatur à laboribus, quo debita eluebantur,
 quo servi libertati reddebantur, vocabatur. Erant an-
 nos solemnis, quo maximo festa & jubilos quos
 fidebant, vel agere poterant, instruebant. Sed cur
 hinc quinquagenarius sic erat privilegiatus?
 Beda respondet, numerum quinquagenarium, qui
 numero septenario septies aucto constat, Spi-
 ritus S. consecratum, qui in Scripturis factis dici-
 tur *septiformis*, quia septem sunt eius dona, quæ
 Apollolis, ac fidelibus elargitur. *Tu septiformis*
emmaris, vel *Da tuis fidelibus in te confitentibus sa-*
crum septenarium. Ergo an quinquagesimo exul-
 tate, ut quiescere, gaudere in ordine ad num. septen-
 narium ad aliud est, quam figuratè docere vel-
 le à spiritu septiformi nos omne recipere bonū,
 nos in labores in quibus, labores in quietem,
 amittimus in dulcedine, afflictiones in sola-
 mine, dum in cetera languida roborat, corda affli-
 ctionibus exhausta restaurat, vesti. Audite Beda.
Quinquagesimus an. in lege tubileus appellari ius-
titus, in quo populus ab omni operatione quiescere
 iuramentum debet à laboribus, servi liberi redirent,
 vacare sepe à in ioribus solent, ac laudibus divinis
 emittitur ceteris existeret. Unde bene *quisque* spiritus
 gratia *septiformis à Propbeta Isata describitur*, quia
 numerus per eius inspiratione ad requie perventur,
 dicitur *est*, quia spiritus S. non solum in futuro per-
 fectum, sed in presenti maximè iustus quiete erubuit,
 cum esset *mentes caelestis igne charitatis accendit*.
 Magnos vates Dei, ac Israelis Rex David
 oculis in caelum conjecit, creatorem omnium
 alio quens, sic dicebat: *Anima mea sicut terra sine*
aqua, sicut anima sine rore spiritus caelestis, velut
 terra est, quæ ardore solis languens, & crudeli
 ardore ambusta in sinu suo pulverem, imò cineres
 efficitur ardorem solis monstras cernitur. Viat or-
 nec agens plantas aduri sentit, radii illi, qui vultū
 effundunt, sunt suspicia, quæ è visceribus aridis,
 quæ in inelentia cæli deplorant, quod nihil
 se crudele demoustrat, emittit, plantæ moriuntur,
 herbe languent, flores in gremio caulium ma-
 teriarum gemunt, & illis aperturis quasi tot ori-
 bus succentium pluvialem à cælo, ut visitatione
 aque significati, solari, ac restaurati valeant, flagi-
 tate videatur. Sed si cælum afflictis, & iustis eius
 quæretis moveatur, ac utram nubis largā manu
 pluvialis desiderarum in eos effundant, plantas
 revivescere, herbas reviviscere, flores frontē ex-
 portet, et agros exultare, ac terram resumpto vi-
 gone vitali suspitia in respiraciones mutare vide-
 bitis. Animi, que non est in iugata rore, & pluvia

Spiritus S., terra arida, & sicca dici potest: *Anima*
mea sicut terra sine aqua tibi afflictis, & desolata
 est, nec flores virtutum, nec fructus operationū
 bonarum producit, & ardens præ ardore concu-
 piscentiarum languere cernitur; sed si postea a-
 quā gratiæ à caelesti spiritu irrigeret, reviviscit,
 restauratur, ac consolatur. Sterilis, verba mei Ar-
 chiepiscopi Valentini. *Et arida, hispidus deserto*
similis est omnis anima, quam tuus, Domine, non
rorat spiritus; Nullos virtutum germinat affectus,
 nullos bonorum operum producit fructus; caelestium
 gaudiorum fovenditate non vivit, spiritualium de-
 sideriorū germinis non vernat, sed *velut arida ter-*
ra, vacua germinis fordes. *Et vertitur in saljuginē*.
 9. Ego si spiritus S. unicam solam guttam cæ-
 cæ illi abyssi inferni effunderet, eam sufficien-
 te in fore omnibus illis desolatis animabus sola-
 dis certo credo. Inter has degens dives Epulo, dū
 oculos in caelum conjecit, & Abraham sinu me-
 dicum Lazarum exceptum conspexit, hanc gra-
 tiam ab Abrahamo petere est ausus, ut Lazarum
 ad se ablegaret; qui digito aquis intincto unicā
 guttulam lingue instillaret, certo certius unicā
 guttā omnes ardores, quibus urebatur, restin-
 guendos, ac incredibilem, & inexplicabilem la-
 titiam per hoc sibi afferendam credebat: *Mitte*
Lazarum, ut instingat extremam digiti in aquam,
Et refrigeret linguam meam.
 Una gutta aquæ incendium infernale extin-
 guere valeat? una stilla ex digiti extremo decidēs
 miseriarū abyssi immensæ solando sufficiens sit?
 Annon major dolor ex hoc ei obvenire posset?
 quis aquā injectā *Ethæ* flammæ augeri nescit?
 cur non potius cataractas cæli, vel maria, aut
 flumina sibi affundj rogat? magna res auditores,
 ille, qui vivens fuit inlaniabilis, ac prodigus, po-
 stea ad eō parvus sit, ut guttā contentetur? quis
 illum digitem ab Epulone rogatum, figuram
 spiritus S. esse ignorat? *dextera Dei tu digiti us*. U-
 nicam solam guttam flagitabat, qui maximum
 solamen spiritus S. illis pœnis refrigerandis su-
 peras undare sciebat. Veritatem hanc Barradius
 confirmat: *Appellamus spiritum S. dextera Dei di-*
gitum: *Habet digitus hoc caelesti aqua intinctus*
vim ad consolandum maximam.
 10. Et quia paracletus, teste Divo Gregorio
 Advocatū significat: *Græca locutione paracletus,*
latina advocatus dicitur, vel consolator, ut magis
 consoletur, ac magis necessitatibus protegat of-
 ficiū advocati assumit. S. Vates Elias in impios
 illos idololatrias, qui aras Dei destruxerant, ac
 sanctos Pio phetas occiderant irā exaltuabat

Pf. 142.
 B. Thom. &
 Vill. cons.
 1. de Spir.
 Sanct. fol.
 224. col. 1.
 D. Luc.
 c. 16.
 In Hym-
 no.
 Sebast.
 Bar. 4. l.
 4. cap. 7.
 D. Greg. in
 c. 14.
 D. lo. in
 cat.
 D. Tho.
 H a
 Hinc

Handwritten notes in the right margin, including the word "Lazarus" and other illegible scribbles.

Hinc exclamando se nec tantum scelus vindicatum protestabatur: Zelozelatus sum pro Domino Deo exercituum Et dum bile vincitur, illico ventum suavem respirantem, qui eum solabatur, qui iram temperabat, bilem mitigabat, experitur. Et ecce sibilus aura tenuis. Quis ille est ventus, qui ad leniter vultui Elizae afflatus: Annon melior fuisset ventus furens, qui eum perterritisset? non magis conducebat temperatus, dulcis, quia iratum Eliam, ne vindictam lumeret lenire, ac sic flere voluit. Et hic ventus fuit Spiritus Sanctus, qui praeceptorem agens Elizae, clementiam, ac tolerantiam in supportandis noxis populi, cuius advocatum agere eum defendendo a furore indignabundi Elizae videbatur, docere voluit. *Elizae zelanti, & indignanti idololatriis, operantique eorum necem, & excidium, apparuit Spiritus Sanctus in vento, & auram, ut vehementi, sed leni, ut eius indignationem & zelum nimium leniret, eumque Spiritum patientia doceret, & mansuetudinis.*

11. Tres Angeli ad domum Abrahami appulerunt: Apparuerunt ei tres viri, vel erant tres personae in divinis, vel eas representabant: hinc bonus Patriarcha: Tres viri. En Trinitatem personarum; Et unum adoravit. En unitatem essentiae ac unum solum Deum. Sic S. P. Augustinus: Abraham tribus occurrit, & unum adoravit, tria unitas, una trinitas. In hoc quod tres viri Trinitatem personarum intellexit, quod autem quasi unum adoravit, unum Deum in tribus personis esse cognovit. Abeunt ad domum Lothi perterrituri, & duos solum illuc pervenisse reperio: Venerunt duo Angeli Sodomam, duos solum duo: si tres simul e domo Abrahami discesserint, quomodo duae solum personae in forma Angelorum ad Lothum veniunt? Et altera ubi mansit? dicite Auditores quam remansisse censetis? tertiam, quae tertiam personam, Spiritum nempe Sanctum representabat. Nunc cur erat in domo Abraham, & non comparet in domo Lothi? Annon hic aequae ac ille iustus erat, in domo Abraham gratiae conferendae erant, Abrahamo ac Sarae conjugibus decrepitis filius dandus erat: Sara uxor tua paries tibi filium. Ergo sine me nil agi potest ait Spiritus Sanctus: verum quia in domo Lothi urbis poena decernenda erat: Delebimus locum istum. Tertia emanet persona, ac si diceret: quia iam decreta est, nec remedium adest, ad minus abesse volo, ne ad eam concurrisse dicar. Venerunt Angeli duo Sodomam: Cum tres apperissent Angeli Abrahami de remedio circumventum egerunt, cum vero ex M. S. A. prop. tra in Sodomam proficiscerentur ad eam puniendam, 1. fol. 842. Ergo ne consumenda progredietur tibi tertius An-

gelus, qui tertiam personam Trinitatis representabat, desuit: Adfuit tamen domo de salutis, & com in Pentapolim agebatur, ut nobis daretur unigenitum benignitas in nos, qua tribuitur Spiritus S. in unum est paracletus, id est advocatus, & consolator noster. 2. Quoad secundum effectum, qui est completio operum imperfectorum, Apollonia Chilo non in omni illa doctrina, quae ad eorum officium necessaria erat, imbutus fuerat. Sic Theophylactus: Spiritus S. & docuit, & commemoravit, docuit quidem quaevis: non dicitur ei Christus, tanquam non valentibus portare: commemoravit vero, quaevis Dominus dixerat, sed memoravit causa, vel intellectus raritate, committens memoria nequiverunt. Ut ergo in omnibus lectis proficerentur: Docetis vos omnia. Ille ad eos est missus Ira Beatus Thomas Villanovanus: Venti Spiritus Sanctus, ut videlicet opera, qua Christus in mundo inchoavit, sua virtute consummaret, & hoc solum in operibus naturae, sed & gratiae, ac gloriae manifestum evadit.

11. Omnia opera creatiois ut bona, & perfecta a supremo officio approbata fuerunt. Hinc de luce dixit Moyses: Vidi Deum laetum, quod esset bona. De aquis: Congregationes aquarum appropinquavit maria, & vidi Deum, quod esset bonum. De herbis floribus, ac plantis: protulit terra herbam vivantem, & vidi Deum quod esset bonum. De sole & luna: Fiant luminaria magna in firmamento caeli, & vidi Deum, quod esset bonum. De arboribus, quae fructum darent: Producat aquae fructum, & vidi Deum, quod esset bonum. De hominibus: Creavit Deus hominem ad imaginem suam, & vidi Deum, quod esset bonum. Per omnes res creatas discurre, & invenietis, quod videri Deum vultis, quae fecerat, & erant valde bona. Igitur perfecti sunt caeli, & omnis ornatus eorum. Solum hominum eulogium a Deo non datum; alia excellentia nominatur, nisi quod praeditus fuerit antea: veniente: Et factus est homo in animam viventem. Ergo quod homini defuerit, ut a divina maiestate videtur perfectus non fuerit approbatus scite velim. Decretum circa ejus formationem in sospitibus coelestis factum audite. Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram. Quas perfectiones, utcumque imaginis, in qua consistebat: dona a naturalitate pinatur Abuleis, & altera similitudinis, haec dona gratuita homo habuit. Nunc ad Adam utraq; perfectione stam habentem misit dicitur: Moyses eum solum imaginem, habuisse ait: Creavit Deus hominem ad imaginem suam, ad imaginem Dei creavit illum. Id roborat & celestificas. Deus creavit de terra hominem, & secundum imaginem suam

Corn. à Lap. in ad. Apost.

Gen. 1. 18. In 3. Resp. 1. noct. Dom. Quinq.

D. P. Aug. Tho. Angelicus in catena. Graec. D. Greg. hom. 18. in Evang.

Gen. 1. 18.

Franc. La. bati 2. verb. Spir. S. A. prop. tra in Sodomam proficiscerentur ad eam puniendam, 1. fol. 842.

quid sit iste digitus, tunc virtutis, qui demonem expellere possit, ait: si in Spiritu Dei, hunc digitum Dei Matthaeus Spiritum vocat. Virtuti Spiritus Sancti hoc portentum tribui voluit.

16. In idem operum gratiae perfectio attribuitur. Si per impossibile humanitas aliqua individua subsistentia careret, an illa foret perfecta, vel imperfecta? Absque dubio cum personalitas sit ultimum complementum, natura imperfecta foret: ergo si subsistentia abset, ultimo complemento careret, & imperfecta esset. Hic humanitatem Christi, cum caeuent personalitate propria, imperfectam fuisse objicere poteritis. Sed id nego, quia est propria non habuerit, tamen in personalitate Verbi, quae fuit perfectissima, subsistit. Humanitas ergo sacratissima Christi non a se, sed ab alio ultimam perfectionem habuit. Sed a quo? si terminatur loquamur a suppositalitate Verbi, si efficiatur, cito omnes tres personae concurrerent, particulariter tamen Spiritus Sancto illa perfectio tribuitur. Id Archangelus expressit: Spiritus Sanctus super venit in te. Et quod enim in ea natus est de Spiritu Sancto est. Huic opinioni quidam modernus Theologus subleci. S. Matthaei: Voce Gabrielis incarnatio Verbi Spiritus Sancti virtute perficitur: quia licet humanitas Christi non habeat propriam personalitatem, succedit tamen illi subsistentia Verbi, unde ille homo, qui si haberet propriam personalitatem, tantum esset homo, nunc est homo, & Deus. Ergo proprium est Spiritus Sancti, rem quam in venit perficere.

17. Rupertus Abbas: cum omnes Patrem, & Filium etiam sanctum esse sciamus, nihilominus cur Spiritus Sanctus solus vocetur sanctus, ita ut hic titulus, & honor sanctitatis soli tertiae personae attribui videatur, indagat, & causam dat, quia animae nostrae in ordine gratiae complectitur, ut ergo hanc perfectionem a Spiritu Sancto nos recipere denoteretur, ideo et eulogium sanctitatis datur, & Spiritus Sanctus vocatur. Audite Abbatem: Quare aliquis dicitur Pater Spiritus, & Filius Spiritus, & Pater Sanctus, & Filius sanctus sit, quam ob causam vocabulum hoc, quod est Spiritus sanctus, proprium adscribitur personae huic, & sola hac persona sic vocari debuit: ad haec inquam, nimirum quia tota persona hujus operatio non alia nisi sanctificatio est: & quia Deus, omne quod factum est per Filium fecit, & omne quod factum est per Spiritum sanctificavit. Vocatur ergo Spiritus S. quia sanctificando animas nostras, quae alias in ordine gratiae imperfectae forent gratiam ad extra spirat.

18. Sanctus Pater Augustinus dubium movet, eccur

quid sit iste digitus, tunc virtutis, qui demonem expellere possit, ait: si in Spiritu Dei, hunc digitum Dei Matthaeus Spiritum vocat. Virtuti Spiritus Sancti hoc portentum tribui voluit.

16. In idem operum gratiae perfectio attribuitur. Si per impossibile humanitas aliqua individua subsistentia careret, an illa foret perfecta, vel imperfecta? Absque dubio cum personalitas sit ultimum complementum, natura imperfecta foret: ergo si subsistentia abset, ultimo complemento careret, & imperfecta esset. Hic humanitatem Christi, cum caeuent personalitate propria, imperfectam fuisse objicere poteritis. Sed id nego, quia est propria non habuerit, tamen in personalitate Verbi, quae fuit perfectissima, subsistit. Humanitas ergo sacratissima Christi non a se, sed ab alio ultimam perfectionem habuit. Sed a quo? si terminatur loquamur a suppositalitate Verbi, si efficiatur, cito omnes tres personae concurrerent, particulariter tamen Spiritus Sancto illa perfectio tribuitur. Id Archangelus expressit: Spiritus Sanctus super venit in te. Et quod enim in ea natus est de Spiritu Sancto est. Huic opinioni quidam modernus Theologus subleci. S. Matthaei: Voce Gabrielis incarnatio Verbi Spiritus Sancti virtute perficitur: quia licet humanitas Christi non habeat propriam personalitatem, succedit tamen illi subsistentia Verbi, unde ille homo, qui si haberet propriam personalitatem, tantum esset homo, nunc est homo, & Deus. Ergo proprium est Spiritus Sancti, rem quam in venit perficere.

17. Rupertus Abbas: cum omnes Patrem, & Filium etiam sanctum esse sciamus, nihilominus cur Spiritus Sanctus solus vocetur sanctus, ita ut hic titulus, & honor sanctitatis soli tertiae personae attribui videatur, indagat, & causam dat, quia animae nostrae in ordine gratiae complectitur, ut ergo hanc perfectionem a Spiritu Sancto nos recipere denoteretur, ideo et eulogium sanctitatis datur, & Spiritus Sanctus vocatur. Audite Abbatem: Quare aliquis dicitur Pater Spiritus, & Filius Spiritus, & Pater Sanctus, & Filius sanctus sit, quam ob causam vocabulum hoc, quod est Spiritus sanctus, proprium adscribitur personae huic, & sola hac persona sic vocari debuit: ad haec inquam, nimirum quia tota persona hujus operatio non alia nisi sanctificatio est: & quia Deus, omne quod factum est per Filium fecit, & omne quod factum est per Spiritum sanctificavit. Vocatur ergo Spiritus S. quia sanctificando animas nostras, quae alias in ordine gratiae imperfectae forent gratiam ad extra spirat.

18. Sanctus Pater Augustinus dubium movet, eccur

S. Lucas cap. 1. S. Matthaei cap. 1. S. Matthei: Voce Gabrielis incarnatio Verbi Spiritus Sancti virtute perficitur: quia licet humanitas Christi non habeat propriam personalitatem, succedit tamen illi subsistentia Verbi, unde ille homo, qui si haberet propriam personalitatem, tantum esset homo, nunc est homo, & Deus. Ergo proprium est Spiritus Sancti, rem quam in venit perficere.

Rap. Ab. lib. 1. de gloria, & honor. filii hominis.

Handwritten notes in the right margin, including the word "diab" and other illegible characters.

62

ecur Christus, dum auctoritatem operandi; & miracula patrandi ante Pentecosten dedit; dum dixit *Accipite Spiritum sanctum, & quorum remiseritis peccata etc.* etiam eandem potestatem facta Pentecostes die per Spiritum coelestem rursus date voluerit: *Quaritur cur Christus dederit huius Spiritum sanctum, semel in terra ante Ascensionem, & semel de caelo post Ascensionem.* Sanctus Gregorius respondet, quia duo sunt praecepta charitatis, quorum unum amorem erga Deum, alterum amorem erga proximum spectat. Ante Ascensionem ergo Spiritum, ut proximum, post Ascensionem vero eundem ut Deum diligere nos donavit? *Duo sunt praecepta charitatis, videlicet Dei, & proximi: in terra datur Spiritus, ut diligatur proximus, ex caelo datur Spiritus, ut diligatur Deus.* Divus Joan. Chrysostomus nonnullotum opinionem dum insinnavit, eum ante Ascensionem non dedisse Spiritum sanctum, sed solum os disposuisse ad eundem in die Pentecostes recipiendum affectu. *Quidam dicunt quod Christus non dedit eis Spiritum sanctum, sed preparavit eos ad actionem futuram in Pentecoste.* Ipse Divus Chrysostomus subdit: *Spiritus sanctus datus fuit discipulis non communitur ad omnia, sed ad aliquem effectum, scilicet ad dimittendum peccata. Sed unus modestus ad propositum meum, utrobique a Christo data fuisse virtutem patrandi miracula, verum ante Ascensionem in actu primo, in die Pentecostes vero in actu secundo, quae situm diluit.*

Cum potestatem prius accepissent Apostoli in actu primo, non congruebat eos hac potestate uti in actu secundo, antequam ipsi Spiritus sancti plenitudinem accepissent in die Pentecostes. Nunc quis apud Metaphysicos, actum primum saltem comparative dicere imperfectionem, cum ei desit actio, terminus, vel effectus productus, nescit dicere: ergo Apostolos ante Ascensionem accepisse Spiritum sanctum, hoc est, virtutem faciendi miracula in actu primo, est dicere nos eam recepisse modo imperfecto, sed die Pentecostes Spiritum sanctum obtinuerunt in actu secundo, hoc est, perfectissimo modo, sicut eam reducere ad actum, & producere effectus prodigiosos quotiescunque ac qualiter libuerit, possint.

19. Idem Spiritus dum super Apostolos in forma linguarum sedit, denotare voluit. *Lingua figuram detulit.* Ut eum eo modo perfectis Apostolos, quo usque suos informes partus lingua perficit, actiones formandas docet, motus animat, sciamus: *Ut perficias; id aliter sanando expressit.*

Vrja novum ferit lambendo fingere satum Paulum, & formam, quae dicitur dicitur. Nunc audientes nonne expectatis, ut & illius opera gloriz. quibus calicula fructum, complere demonstretur? Theologus non beatitudinis actu intellectus, vel voluntatis, hoc est, ut beatus sit beatus, quatenus intellectus Deum videt, vel quatenus voluntate eum amat, requiritur Doctor Angelicus auctoritate Divi Joannis: *Hec est vita aeterna, ut cognoscatur te curam Deum.* Quae cognitio est actus intellectus, beatus studium, in intellectu sitam autem. Verum Scotus, & Egidius, Gerardus, ac alii doctrinae divi Patris Augustini accipientes, ubi ait: *Fructum cognitis, in quibus voluntas propter se ipsam delectata consequitur.* Cum huius delectationis, sicut & amantissimum quo non potest esse finitio, sit actus voluntatis, in contrariam opinionem abeunt. Verum tamen nonnullos alios diligere, aut beatitudinem initiare, vel praesupponere consistit in intellectu, eum docet Philosophus: *Nihil volitum quin praecognitum.* Et nihil est voluntatis, quod non fuerit in intellectu: ac in voluntate, complectere, terminare, & formatum alterant. Secundum hoc ergo, si beatus solo intellectu Deum intueretur, & per impossibile eum non amaret, eum complemento beatitudinis, quod est quietati, delectati amando Deum solum, imperfecit beatus esset. In actu ergo voluntatis amore ciliat, complementum beatitudinis perfectae consistere evidens est. Hae ergo doctrinae Theologicae cum sit ventissima advertendum est, omne bonum a nobis possessum, a Deo nobis communitur: *Omne sufficiens in nostris a Deo est.* Exempli causa: si creatura esset omnipotens, a Patre, cui illud attributum convenit, omnipotentia communicata diceretur; si in aliqua creatura reperiretur scientia, vel sapientia, a Verbo, cui illa attribuitur, data colligeretur. Eodem modo amorem, qui est Spiritus sancti attributum, ab eo operatur voluntati participatum in eoque vel proprio throno residere, dici potest. Hinc Patres laborant: *Vnde nobis tantus amor, quo tantum Resurrexerem amare valeamus Spiritus sancti illum praesentis nostri.* Ergo si perfecta fructio, & complementum beatitudinis consistat in amore, & tunc voluntas recipiat a tertia persona, illam esse complementum, & perfectionem operum glorie concludamus. Hanc doctrinam tenet, & excelsissimè Beda: *Ad visionem incommutabilis veritatis, nisi per Spiritum sancti donum pertinetur.* 20. Merito ergo a sancto Athanasio titulo in

S. Ioan. cap. 20.
S. August. apud Dionys. Carib. in cap. 20. in Ioan. an. 7. fol. 380. lit. A.
D. Greg. in Car. D. Thom. in cap. 9. D. Ioan. fol. 175. col. 1.
D. Ioan. Chrysost. apud D. Thom. in cap. 20. Ioan. lect. 4.
Idem ibid.
Cornel. à Lapid. in acta Apost. fol. 85.
Suar. in Met. Tom. 2. disp. 43. sect. 5. m. 6.

gilli decoratur: Spiritus sanctus sigillum est, quia complementum operum est. Unde dum opus completum est, operam esse sigillatam dicere solentis, ad significandum, Spiritum sanctum omnium operum Dei, naturae, gratiae, & gloriae complementum esse: Sigillum, verba sunt ejusdem sancti operis perfectionem. Et ultimam manum imprimi. Patet. Et Verbum opifices sunt omnium verum, omnia enim per Verbum facta sunt. Et sic per factum est nihil: tantorum opificum sigillum est Spiritus sanctus, cuius est. Et perfectionem, et per hunc ad Dei rebus creatis imprimere. Et hoc huius patris sigillum sit, & quieto.

ALTERA PARS.

Non turbatur cor vestrum, neque formidet.

11. Apostoli et metuculosi, ac pusillanimitibus in a Spiritu sancto animati, & excitati fuerunt, ac in exercitum formidabilem generosorum militum transformati, ut per omnes regiones orbis fidem Christi praedicantes, nec per capillum minas, ac contradictiones Tyrannorum curarent. Hunc effectum Spiritus sancti Vates Ezechiel, dum a Deo in campum ossium mortuorum, & exercituum plenum abductus ossibus praedicans. *Ossa arida, audite verbum Domini, praevidi, ac praedixit. Deinde oculis in caelum coniectis, venit, ut statum suo illa ossa afflarent, praecipit. A quatuor ventis veni Spiritus, et in ossa super osses factos, et reviviscant, et illic ventus adit, qui in spiritum vitale mutatus, tantum valuit, ut ossa moverentur, surgerent, & sibi invicem se conducerent, pes querebat genu, manus accedebat, brachio, brachium iungebat se humero, os illud in loco suo se sedit, carnes circumdabantur, pellis superinducitur, spiritus abditos sinus penetra, & cordis intima illico calefacit, sanguinem in venis movet, arterias ad vitam revocet, humores temperat, & in nervis motum excitando, in pedes illa viva cadavera se erigunt, ac exercitum horrendum formant. Steteruntque super pedes, *quis exercitus grandis nimis valde*, sed illa cadavera viva quomodo vocat exercitum: si illi non credimus, hic et militibus, ac phalangibus armatis constatur: *Primum autem exercitus dicitur, opus est magis militum numero.**

Quomodo ergo ait Propheta: *Exercitus grandis nimis valde* si antea miseræ erant exuviae carcerum exercituum quomodo nunc sunt armati milites Martis? & hi sunt effectus spiritus sancti, qui in metuculosis, et in morem in auda-

ciam, debilitatem in robur, ac tumulum mortis in campum Martis mutat. Id testatur divus Ambrosius: *A quatuor ventis veni Spiritus. Per hunc Spiritum intelligebat Spiritum sanctum.* Et ex plicatoribus vilibus Apolloni in cohortem insuperabilem, & gloriosam sunt mutati. Hæc vera interpretatio est Ezechielis iuxta Joannem Lopez: *Anno ossa nimis arida, post exercitus grandis valde, quia ingressus est in ea spiritus. Hæc enim opera sunt exteriora quæ restat acies: à quatuor ventis veniret Spiritus, qui ossa arida in exercitum magnum converteret, quo mundus iste rebellis expugnaretur, & qui in suis principem impie conjuraverat, huius exercitus potentia nudo subiceretur. Spiritus bellicosus, qui exigua manu duodecim Discipulorum interitum formidabilem non minus, quam numerosum exercitum religionis Christianæ hostem subegit, ac prostravit.*

Ambrosius lib. 3. de Spiritu S.

Joan. Lopez. Episc. Monopolit. Tom. 4. Annot. in die Pentecost. fol. 357. col. 2.

12. Non casu: sed optimâ similitudine Spiritus sanctus vento comparatur: *Tantum adveniens Spiritus vehementis, quia effectus similes, quos ventus visceribus terræ conclusus, subito operatur, producit. Dum ventus suam libertatem carceri subducere, & exire nititur, quandoque tanto impetu, ac furore perfrumpit, ut ad illum motum provinciæ, ac regna horetat, planities amplæ ad tantam vim vacillent, ac terra sua antiquæ, & immobilis firmitatis oblitæ, excessiva metæ percussa fluctuæ, & perturbata mutare locum, & fugâ sibi consulere velle videntur. Mortes qui altam frontem erigunt, ut eam stellis corrent, aut in lateribus rumpuntur, aut depressi ruunt. Civitates superba, quæ eminentiâ edificiorum sublimitatem nubium æquare videbantur, ruinâ minantur inflat arcium ruinofarum, in montes confusos petrarum fractarum, ac lapidum filiorum transformantur. In hoc Spiritus S. vento similis est, & tunc vel maxime, quando cordibus Apostolorum abditos effectus miris ac stupendos causabat. Superbi Tyranni subjugabantur, carnifices tremebant, idola diffingebantur, & ruebant, demones fugiebant, infernus confundebatur, gentiliū pessimi ad fidem Catholicâ convertebantur: & dum incolæ Apostolorum sequelæ asseribebantur, civitates desolatæ manebant. Ad fragorem vocu Apostolicarum non ædificia sumptuosiora, non fabricæ superbiores, sed fertata capita Imperatorum, ac aliorum magnatum orbis vacillabant. Hi non poterant resistere vi factorum Dominorum, & illi ob violentiam regionum ruebant, tanquam adveniens Spiritus vehementis. Hinc Doctor Angelicus de hoc vento rapido, ac furioso in cordi-*

Ambrosius.

Ambrosius post. cap. 2. cordi-

Thom. P.
R. qu. 36.
art. 1. Et
apud Phi.
Diet. Tom.
2. com. 2.
de invent.
Crucis
S. 12.

cordibus Apostolorum recluso ait: Quomodo
dum venis magno impetu quocumque iult, fer-
tur, nullis humanis legibus obstrictus. Et quamvis
oculis videri non possit, eius tamen vis Et effectus
percipitur cum arboribus, et turres Et adificia e-
vertit, sonus enim auditur, Et strepitus. us us
quamvis Spiritus Sanctus oculus non appareat, ap-
paret tamen effectus, et eventus.

23. Quis diffidat, quis animum despondeat
in arduis negotiis, si Spiritus paracliti generositate
excitetur, ac ejus viribus roboretur: adolecens
Samson defidentis suis cum venusta sua Dalila
satisfacturus ad civitatem Tarnatham tende-
bat. In medio itinere leonem ferocissimum omnes
alios ferocitate, & generositate superantem
obvium habuit. O Samson quid ages: quale vitæ
ræ salvandæ medium adhibebis? si te defendas,
ræ flammam subministrabis, si in eum cas, ut te
ferocius disceptat, illum excitabis, præterea cum
suis inermis, viribus destitutus, & cupide cares, ille
generositate, ac feritate unguis, ac dentibus mor-
talibus est armatus: ut adeo tibi sit impossibilis
defensio, sicut impossibile est, quod dilaniatus
vitæ tibi non adimat. Et an non vides? nonne
advertis quomodo arripat crines, oculis fulgu-
ret, rugibus tonet, fauces aperiat, unguis acuat,
dentes pandat, ut te neci det, ac tuo sanguine fi-
ri in leder, & tuis carnibus ventrem satiet? sed ille
intrepidè eum atque audaciter aggreditur, ge-
nerosè dimicat, ad fastuosamque belluam accu-
rens, manus ei colligat, corpus vincit, brachia la-
tera stringit, eam excutit, sublevat, & demum hu-
mi dejicit, os dirumpit, fauces disceptat, & leonem
exanguem, & mortuam deserit. Res valde
stupenda est. N. quod Samsoni tantus sit animus,
& quod magis est, quod concertando truculen-
tum debellant leonem, ac palmam retulerit: imò
aliquid majus sacra Scriptura testatur, cui cum
hædo dimicasse videretur: Dilaceravit leonem quasi
hædum in frustra disceptans, Et nihil omnino habens
in manu. Sed cesset omnis Itaport, quia Spiritus
sanctus ejus partes egit, ei animum addidit, ac ro-
bur subministravit. Irruit Spiritus Dominus in Sam-
son: velut legit Glossa ordinaria; Irruit Spiritus
feritissimus in Samson. Et Cornelius a Lapi-
de; Sic in Samsonem; quous parvaturus erat
opus heroica. Et supernaturalis fortitudinis, dicitur
irruisse Spiritus Dominus, quasi eum ad id præparans,
excitans, Et corroborans; & Joachimus Abbas vi-
res, ac robur Samsonis à capillis in septem crines
distinctis, qui numerus Spiritui sancto conve-
nit, provocasse affirmat: Sed tunc crines fuisse legun-

tur in quibus Spiritus Domini quiescebat, ad
conspicuum rumpentur vincula, fugam ex-
stet, Et pro nihilo ducuntur amulorum in præ-
autem crines abropti sunt recedente à se spiritus
peratus est miles, qui, sicut ceteri hominum, im-
mus factus est in septem crinibus, septem dona Spi-
ritus Sancti ei quiescunt, sine quibus forte ali-
quid agere fragilitas humana non potest.

24. Sæpius mecum, cui Salvator ostendit ante
baptismum nunquam certamen cum hoste suo
diabolo suscepit, perpendit. Sed illico à baptis-
mo, ut refert divus Marcus, illud imit. Statim de-
ditus est in desertum, ut tentaretur à diabolo. Et di-
vus Mattheus id confirmat; Tunc Iesus ductus Ma-
thæ est, cur non ante sed post baptismum prælium
suscepit? quia dum baptizaretur, supra eum? In
columna specie Spiritus Sancti visus est. Antea
hostem non viderat, non quod esset debilis, ac im-
pudus, semper enim fuit generosus, ac intrepidus,
sed ut teste Maldonaro à Spiritu sancto animum
vires contra omnes hostes terræ, oeci nobis
venire doceremur. Simul aqua baptismi est
Spiritus sanctus super eum descendit, in desertum
secessit: foras Spiritus sancti, qui super eum de-
cendit, efficaciam ostendere voluerat. Evan-
gelista hoc enim Spiritus plenus Christus se ad pug-
nam accinxit, ut cum diabolo principis mundi pugna
singulari certamine pugnaret.

25. Ad discursum de crucebus, de morte Divi
Petri præ timore capilli arripiebantur, vultus
pallebat, cor palpitabat sola umbra ei terrorem
ineuriebat, noctis silentium illi coalescebat. In
aula Pontificis unica ancilla nō dicebat fuisse et eg-
it fugam, sed unico verbo tremore indidit, & ad
negandum Magistram coegit. O quam inexcusa-
bilis! sed postquam sacro die Pentecostes Spiritus
sanctum accepit, intrepidus Romanis roborum
prima fundamenta fidei jactatus, ac ventillum
cruce in mole Adriani placaturus portavit. Sed
nec à Neionibus fuerit retentus, à carnificibus non
fuit motus, à eticibus non fuit impeditus. Quia
nam hæc est rata mutatio in Divo Petro? antea
ad ed timidis, nunc ita generosus & lepus memore-
losus, nunc intrepidus. Hæc res Divum Leonem
in Itaporem egit, ut diceret: Nec mundi Domo-
nam timet Romanam qui in Capthi domo ex parte
Ancillam. Et divus Petrus A. postquam Spiritus
ancilla ter negavit, accepit Spiritus sancti
flagella Principum confessus est quem negavit. I-
tum ait magus Petrus Gregorius, Spiritus
cto tribui debet: Erce gaudet Petrus in corporebus, Gregorius
qui ante in verbis timuit, Et qui prius Ancilla cu-
com

Isaie e. 14
Ch. 1. 14

Cor. 1. 14
Lapid in
A. 1. 14

Cor. 1. 14
Lapid in
A. 1. 14

Cor. 1. 14
Lapid in
A. 1. 14

com regis timuit, post adventum Spiritus sancti
vires principum casus premit. Et Divus Joannes
Cristofolomus: Apostoli, qui prius tremebant, &
fandebant, post Spiritus sancti acceptionem, in
multa pericula profiterunt: per ferrum, ignem, be-
nignitatem, & ad omnia calumnia se intrepidè

exposuerunt. Agedum Christiane, si huius orbis
adversis ageris, Spiritus sanctus te soletur, si sis
imperfectus, ipse te perficiat, si sis timidus, & de-
bills, ipse vires & robur addat, ut intrepidè possis
congregi cum hostibus avernibus, & victoriā
obtentā, gloria in arce paradyli coronari queas.

DOMINICA
SANCTISSIMÆ TRINITATIS.

Dua est mihi omni potestas in celo, & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes bap-
tizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus
sancti. Matth. 28.

ARGUMENTUM.

Mysterium SANCTISSIMÆ TRINITATIS declaratur, & ostenditur multos crede-
re velle speculative, sed non practice, etiam ostenditur quam utilis sit
devoio erga illud.

O Bjectum, vel mysterium sic sublime,
velut est mysterium sanctissimæ Tri-
nitatis, cuius unitatem in essentia, &
Trinitatem in personis hodie sancta
Ecclesia celebrat, repetit non potest. Si intelle-
ctus fabrico inter undas mille difficultatum nau-
fragari velit, tantummodo immenso illi oceano
se committat, & animum sumat vastum illud
pelagus essentia divina sulcare. Inter stupores
hæreticorum meus beatus Valentinorum Præsul
hoc archate solebat. O altissima materia! & quis
auderet pelagus tantum intrare? in hoc lacu pro-
fundis in periculis periculis sunt. In hoc perni A-
riani, per hoc Sabellius, Manichæus, Photinus, & in-
numeri hæretici perierunt in hoc pelago. Quis ocu-
lus aquilæ generosæ adeo sit perspicax, ut huic
Solem unum, & trinum contueatur, nec ejus ra-
dies obfuscet? ut enim ait Sapiens: Scrutator
majestatis opprimetur à gloria. Nos, qui sumus
caeci, & velut talpæ inter tenebras ignorantia
degemus, quomodo supremum illud, quod est
participium, & origo lucis contueri poterimus?
Invidiam, scribit idem Archiepiscopus, illas, & in-
cessivè venientes fidei, qua omnem intellectum
superant, firmissimo sensu amplecti. & inconcusis
decurare, id supra humanam facultatem, & supra
humanas vires est. Et sane N. quis intellectus
creatus sibi persuadeat personam generantem ef-
fe Deum, personam generatam esse Deum, personas
operantes esse Deum, spiritat esse Deum, nec tamè
esse divites, vel quatuor, sed unam solam Deum?
Pars I. Dominica.

Quis unam personam non habere perfectionem
relativas alterius puret, & unam tamen nec mag-
gis, nec minus esse perfectam altera? quis credat
essentiam communicari, nec tamen personas?
quis autem attributa essentia divina immul-
tiplicatā nihilominus essentia multiplicari? om-
nia hæc tamen esse vera (quantumvis creata
mens capere non possit; quomodo id fieri possit)
fides divina docet. Impossibile est, ait Divus Am-
brosius, generationis divina scire secretum, mens
deficit, vox silet, non mea tantum, sed etiam Ange-
lorum; tu quoque manum ori admove, scrutari
non licet superna mysteria. Unde grellus mei dis-
cursus sistens cum Apostolo exclamabo: O alti-
tudo divitiarum sapientia, & scientia Dei, quam
incomprehensibilia sunt iudicia ejus, & investi-
gabiles via ejus; & concludam cum Angelico, Sier-
go manus ille Apostolus, qui sanctissimam Tri-
nitatem vidit, exprimere illam nescivit, qui no-
strum potest, quo pacto se Deus trinus, & unus, si
trinus, quomodo unus? si unus, quomodo trinus? &
quia sublimitas mysterii est ineffabilis, & incom-
prehensibilis debilitati nostri intellectus, si ego
nostræ fidei Catholice confirmandæ de veritate
adeo infallibilis, & profundi mysterii discen-
tam, & posteaquam utile sit illud insculptam
cordi gerere demonstrarem, contenti eritis; digni-
tas subjecti attentionem vestram mereatur,
interim vos silentio vestro mihi
sacrite, & ordios.

D. Ambro-
lib. 1. de fe-
de cap. 5.

Ad Rom.]
cap. 11.

D. Thom.
ibid. Au-
divi arca-
na verba
2. Cor. c. 12